

Sygn. akt I ZO 78/22

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie dotyczącej X. Y. - sędziego Sądu Najwyższego po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu 14 grudnia 2022 r. wniosku SSN Kazimierza Klugiewicza z 23 listopada 2022 r. o wyłączenie go od rozpoznania wniosku o zbadanie spełnienia przez SSN Marka Siwka wymogów niezawisłości i bezstronności, który został zarejestrowany pod sygn. akt I ZB 52/22,

postanowił:

nie uwzględnić wniosku sędziego Sądu Najwyższego Kazimierza Klugiewicza o wyłączenie od rozpoznania sprawy prowadzonej pod sygn. akt I ZB 52/22.

UZASADNIENIE

Pismem z 23 listopada 2022 r. SSN Kazimierz Klugiewicz wniósł o wyłączenie jego osoby od rozpoznania wniosku o zbadanie spełnienia przez SSN Marka Siwka wymogów niezawisłości i bezstronności.

Uzasadniając treść żądania wniosku wskazał, że z sędzią Markiem Siwkiem łączą go długoletnie kontakty zawodowe i prywatne.

Wnioskodawca podkreślił, że możliwość złożenia przez niego wniosku o wyłączenie sędziego, wynika z przepisu art. 29 § 24 ustawy o Sądzie Najwyższym, zgodnie z którym, w sprawach nieuregulowanych stosuje się przepisy o zażaleniu zamieszczone w k.p.k. a tym samym także przepisy zamieszczone w części ogólnej k.p.k., dotyczące wyłączenia sędziego. Nadmienił, że Sąd Najwyższy dokonywał już wyłączenia określonych sędziów ze składu wyznaczonego do przeprowadzenia tzw. testu. Zaznaczył, że w postanowieniu

z 4 października 2002 r., w sprawie II PUB 2/22, Sąd Najwyższy wyłączył jego samego od rozpoznania sprawy w przedmiocie badania bezstronności i niezawisłości sędzi SN Jolanty Frańczak.

W ocenie wnioskodawcy jego udział w rozpoznaniu sprawy może wzbudzić nieuzasadnione, jednak w odbiorze społecznym subiektywnie usprawiedliwione wątpliwości co do jego bezstronności w rozpoznaniu sprawy I ZB 52/22 (wniosek, k. 2-3).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Żadna z okoliczności podanych we wniosku nie uzasadnia wyłączenia sędziego Sądu Najwyższego Kazimierza Klugiewicza od rozpoznania tzw. testu niezawisłości sędziego dotyczącego sędziego Sądu Najwyższego Marka Siwka.

Sędzia SN Kazimierz Klugiewicz nie rozpoznaje sprawy głównej, czyli sprawy sędziego SN X. Y., a został wylosowany w szczególnej procedurze tylko do zbadania wymogów niezawisłości i bezstronności sędziego SN Marka Siwka, który będzie rozpoznawał sprawę sędziego X. Y.

W sprawie testu niezawisłości sędziego ustawa z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym stanowi, że stosuje się *„odpowiednio przepisy o zażaleniu obowiązujące w postępowaniu, którego wniosek dotyczy”* – art. 29 § 24 ustawy. Jednak art. 10 tej ustawy pozwala na stosowanie przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, dlatego na podstawie art. 128 tej ostatniej ustawy stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

Podkreśla się to dla wskazania, że w takiej konfiguracji stosowanie w postępowaniu wpadkowym dotyczącym testu niezawisłości sędziego przepisów Kodeksu karnego jest odpowiednie a nie bezpośrednie. Jest to zgodne z powyższym stwierdzeniem, że sędzia SN Kazimierz Klugiewicz nie jest w składzie Sądu Najwyższego wyznaczonym do rozpoznania sprawy głównej.

Odwołanie się w takiej sytuacji we wniosku o wyłączenie do art. 40 § 1 k.p.k. i art. 41 § 1 k.p.k. nie jest zasadne, gdyż regulacje te obejmują sędziego rozpoznającego sprawę karną i jego relację w tej sprawie, czyli w sprawie głównej, a nie w sprawie ustrojowej (konstytucyjnej), dotyczącej tylko tzw. testu niezawisłości sędziego.

Uprawnione jest zatem stwierdzenie, iż wskazane we wniosku sędziego SN Kazimierza Klugiewicza kontakty służbowe z sędzią SN Markiem Siwkiem i „korespondująca” z nimi znajomość na gruncie koleżeńskim nie są wystraszające do wyłączenia sędziego SN Kazimierza Klugiewicza od rozpoznania tzw. testu niezawisłości sędziego SN Marka Siwka.

Oceny powyższej nie zmieniają wskazane we wniosku sędziego SN Kazimierza Klugiewicza uchwały Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/20) i z 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, jako że ustrój i postępowanie przed sądami należą do ustawodawcy – art. 176 ust. 2 Konstytucji RP. Ustawa decyduje w tym zakresie i polskie prawo co ostatnio potwierdził Trybunał Konstytucyjny w dwóch uchwałach na gruncie wyłączenia sędziego na wniosek na podstawie - art. 49 k.p.c. (zob. wyroki Trybunału z 23 stycznia 2022 r., P 10/19 i z 2 czerwca 2022 r., P 13/19). Argumentacja przedstawiona w uzasadnieniu tych wyroków ze względu na wzorce konstytucje i zgłaszane podstawy wyłączenia może być zbieżna (wobec ogólnej argumentacji wniosku) ze zgłoszonymi w tej sprawie podstawami wyłączenia, czyli w zakresie *iudex suspectus* - art. 41 § 1 k.p.k. i wyłączenia z mocy ustawy - art. 40 § 1 k.p.k. (wnioskowanie *a maiori ad minus*).

Jeśli zaś w hasłowej argumentacji wniosku (wskazanie na postanowienia Sądu Najwyższego w sprawach II PUB 2/22 z 25 sierpnia 2022 r., II PUB 1/22 z 13 września 2022 r., II PUB 2/22 (?) z 4 października 2022 r. (?)) chodziło o prymat prawa europejskiego, to w przypadku konfliktu w tym zakresie między prawem polskim a europejskim (orzeczenie TSUE albo ETPCz) dla sądu polskiego pierwszeństwo powinno mieć orzeczenie polskiego Trybunału Konstytucyjnego (zob. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z 14 lipca 2021 r., P 7/20, z 7 października 2021 r., K 3/21, z 24 listopada 2021 r., K 6/21, z 10 marca 2022 r., K 7/21).

Ustawa stanowi, iż „*Niedopuszczalne jest ustalanie lub ocena przez Sąd Najwyższy lub inny organ władzy zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości*” – art. 29 § 3 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji.

[as
a]

